

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

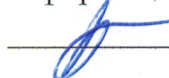
Вченою радою Навчально-наукового
інституту кібербезпеки та захисту
інформації

Державного університету
інформаційно-комунікаційних
технологій

протокол № 3 від “13” травня 2025 року

Уведено в дію розпорядженням
від “16” травня 2025 року № 12/25/1

Директор Навчально-наукового
інституту кібербезпеки та захисту
інформації

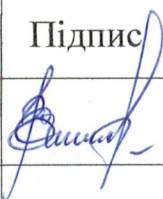
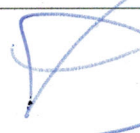
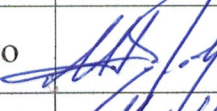
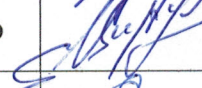
 Євгенія ІВАНЧЕНКО

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КАФЕДРУ УПРАВЛІННЯ КІБЕРБЕЗПЕКОЮ ТА ЗАХИСТОМ
ІНФОРМАЦІЇ
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

КИЇВ

УЗГОДЖЕНО:

	Підпис	Власне ім'я, ПРИЗВИЩЕ	Посада	Дата
Розробник		Світлана ЛЕГОМІНОВА	Завідувач кафедри	09.05.25
Узгоджено		Євгенія ІВАНЧЕНКО	Директор Навчально- наукового інституту кібербезпеки та захисту інформації	12.05.25
Узгоджено		Вадим ВЛАСЕНКО	Т.в.о. начальника навчально-методичного відділу	12.05.25
Узгоджено		Ольга МИХАЙЛЕНКО	Начальник юридичного відділу	09.05.25
Узгоджено		Михайло ДУБРОВСЬКИЙ	Начальник відділу кадрів	12.05.25
Узгоджено		Едуард ЦИРУЛІК	Начальник відділу внутрішнього контролю	12.05.25
Узгоджено		Юлія СИЧОВА	Начальник відділу документообігу	09.05.25.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про кафедру управління кібербезпекою та захистом інформації Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій (далі – Положення) регламентує питання організації роботи кафедри управління кібербезпекою та захистом інформації (далі – Кафедра) Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій (далі – Університет).

1.2. Положення про Кафедру складено на підставі Положення про Навчально-науковий інститут кібербезпеки та захисту інформації, Типового положення про кафедру Університету з урахуванням особливостей діяльності Кафедри. Дане Положення ухвалюється Вченою радою інституту і вводиться у дію розпорядженням директора Навчально-наукового інституту кібербезпеки та захисту інформації (далі – Інститут).

Зміни і доповнення до Положення про Кафедру у зв'язку зі змінами у найменуванні кафедри, її приналежності до структури Інституту, розробляються і ухвалюється в порядку, встановленому цим Положенням.

1.3. Це Положення розроблено у відповідності до чинного законодавства України та Статуту Університету і визначає загальні правові та організаційні засади функціонування Кафедри.

1.4. Кафедра є базовим структурним підрозділом Університету, який відповідно до штатного розпису входить до структури Інституту та проваджує освітню, методичну, наукову діяльність за спеціальністю F5 «Кібербезпека та захист інформації» галузі знань F «Інформаційні технології» (далі – спеціальність Кафедри) першого (бакалаврського), другого (магістерського) і третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти, силабусами окремих її компонентів (навчальних дисциплін, практик, індивідуальних занять).

1.5. У своїй діяльності Кафедра керується Конституцією України, чинним законодавством України, яке регулює освітньо-наукову діяльність, нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, Статутом Університету, Колективним договором Університету, Правилами внутрішнього трудового розпорядку, рішеннями Вченої ради Університету, ректорату Університету, Вченої ради Інституту, наказами, розпорядженнями ректора Університету, проректорів, розпорядженнями директора Інституту, Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті, цим Положенням.

1.6. Кафедра не є юридичною особою.

1.7. Кафедра має право на прийняття самостійних рішень і висновків у межах своєї компетенції, якщо вони не суперечать чинному законодавству, Статуту Університету, Положенню про Інститут та цьому Положенню.

1.8. Фінансування діяльності Кафедри регламентується кошторисами Університету.

1.9. Наказом ректора Університету за Кафедрою на правах оперативного управління закріплюються приміщення, навчальні лабораторії, обладнання та інше необхідне майно, що знаходиться на балансі Університету.

1.10. Нормативна документація та розпорядчі акти з організації освітнього процесу, підготовки наукових кадрів, які видаються Університетом, Інститутом – обов'язкова для виконання Кафедрою.

1.11. Кафедра може використовувати узгоджені з керівництвом Інституту власну айдетику.

1.12. Кафедра забезпечує ведення документації відповідно до діючих в Університеті номенклатури справ кафедри, наведеної в Додатку 1; інструкції з діловодства, наказів ректора, Вченої ради Університету, Вченої ради Інституту, усних розпоряджень директора Інституту.

2. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ, МЕТА, ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІ ТА НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ

2.1. Діяльність Кафедри ґрунтується на принципах:

верховенства права, студентоцентризму, наукового розвитку, саморозвитку, гуманізму, патріотизму, демократії, академічної доброчесності, академічної свободи;

організації якості освітньої діяльності у відповідності до вимог міжнародного стандарту критеріїв системи менеджменту якості ISO 9001;

інтеграції освітніх процесів з ринком праці та у міжнародний освітній та науковий простір;

колегіальності та гласності обговорення питань і прийняття рішень, що належать до компетенції Кафедри, персональної і колективної відповідальності.

2.2. Головною метою Кафедри є підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців, які здатні проводити теоретичні та експериментальні дослідження в галузі кібербезпеки та захисту інформації, володіють інноваційним способом мислення та компетентностями, необхідними для вирішення практичних проблем, можуть самостійно вирішувати управлінські, організаційні та науково-дослідні завдання, необхідні для життєзабезпечення українського суспільства та світової спільноти.

2.3. Завдання Кафедри: забезпечувати освітній процес відповідно до державної освітньої політики, що спрямована на всебічний розвиток національної системи вищої освіти, її адаптацію до соціально-орієнтованої економіки, інтеграцію у європейське і світове освітнє та наукове товариство.

2.4. Основні напрямки діяльності Кафедри – освітня, науково-інноваційна та міжнародна.

2.5. Основні функції Кафедри.

2.5.1. Освітня діяльність:

дослідження ринку праці та прогнозування попиту на фахівців за спеціальністю Кафедри;

діяльність у складі проектних груп започаткування освітньої діяльності в сфері вищої освіти та груп забезпечення спеціальності;

розроблення ліцензійних справ за спеціальностями та супроводження процедури ліцензування спеціальності Кафедри;

підготовка акредитаційних справ за освітніми програмами та

супроводження процедури акредитації;

започаткування освітніх програм у межах спеціальності Кафедри та міждисциплінарних освітніх програм;

запровадження ефективної системи інформування громадськості щодо можливостей здобуття вищої освіти за освітніми програмами спеціальності Кафедри;

реалізація заходів, спрямованих на популяризацію освітніх програм спеціальності Кафедри, та залучення абітурієнтів до вступу на навчання;

проведення профорієнтаційної роботи в закладах освіти, створення гуртків та секцій за напрямком роботи Кафедри, участь в роботі приймальної комісії Університету, організація екскурсій до Університету та проведення «Днів відкритих дверей» тощо;

формування та реалізація складових системи забезпечення якості вищої освіти відповідно до політики забезпечення якості вищої освіти Університету;

виконання державного замовлення та угод на підготовку здобувачів вищої освіти;

розробка концепцій освітньої діяльності за освітніми, освітньо-професійними, освітньо-науковими програмами спеціальності Кафедри;

створення освітніх, освітньо-професійних, освітньо-наукових програм і навчальних планів за рівнями вищої освіти і спеціальністю Кафедри;

розробка силабусів освітніх компонент Кафедри і програм практик здобувачів вищої освіти за спеціальністю Кафедри;

забезпечення інтеграції освітньої та наукової діяльності через підвищення ролі дослідницької компоненти в освітніх, освітньо-професійних, освітньо-наукових програмах;

розробка інформаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу українською, англійською або іншими мовами країн Європейського Союзу;

створення та розвиток електронних освітніх ресурсів для дистанційного навчання;

викладання компонент освітніх, освітньо-професійних, освітньо-наукових програм за навчальними планами спеціальності Кафедри за всіма формами навчання відповідно до нормативних документів з організації освітнього процесу;

удосконалення якості викладання, впровадження прогресивних методів і сучасних інформаційних технологій навчання, інтерактивних та інноваційних методів викладання, засобів навчання;

організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

розробка засобів діагностики рівня сформованості результатів навчання за компонентами навчального плану;

розробка процедур та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти;

внесення пропозицій директору Інституту щодо допуску здобувачів вищої освіти до складання підсумкової атестації, захисту кваліфікаційних робіт, надання академічних відпусток, відрاهування та поновлення, а також

пропозицій щодо графіку роботи та складу екзаменаційних комісій, які відповідають за підготовку фахівців за спеціальністю Кафедри;

вдосконалення переліку компетентностей для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю Кафедри;

формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти та контроль за своєчасним обранням ними освітніх компонент вільного вибору;

облік і контроль відвідування здобувачами навчальних занять;

аналіз результатів навчання здобувачів вищої освіти та підсумкової атестації, вживання заходів щодо підвищення якості навчання;

участь у підготовці, організації та проведенні вступних випробувань на навчання для здобуття ступеня магістра і доктора філософії за спеціальністю Кафедри, організація та проведення екзаменів;

здійснення самоаналізу діяльності та використання його результатів для ефективного забезпечення якості освіти;

формування науково-педагогічного потенціалу відповідно до акредитаційних вимог;

оцінка якості роботи педагогічних, науково-педагогічних працівників Кафедри, а також моніторинг якості викладання освітніх компонент та виконання наукових досліджень, підготовки публікацій;

підготовка пропозицій щодо укладання, розірвання трудових договорів (контрактів) з педагогічними, науково-педагогічними працівниками та визначення терміну їх дії;

розподіл та затвердження навчального навантаження, складання індивідуальних планів педагогічних, науково-педагогічних працівників, перерозподіл їхнього навчального навантаження протягом року у випадках виробничої необхідності;

формування планів підвищення кваліфікації працівників Кафедри та провадженням результатів в освітній процес;

вивчення, узагальнення і поширення досвіду роботи кращих науково-педагогічних працівників, надання допомоги з підвищення педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників;

забезпечення студентоцентризму освітнього процесу;

проведення виховної роботи серед здобувачів вищої освіти;

формування в усіх учасників освітнього процесу нульової толерантності до проявів корупції відповідно до заходів Антикорупційної програми Університету та їх реалізація;

організація роботи та контроль діяльності кураторів академічних груп, закріплених за Кафедрою;

проведення в академічних групах заходів, спрямованих на гармонійний та всебічний розвиток особистості здобувача вищої освіти – творчих можливостей, соціально-психологічної готовності до подальшого самостійного життя, виховання в дусі патріотизму, демократії та толерантності, сповідування ідей гуманізму, високої культури поведінки і моральних якостей;

створення безпечного освітнього середовища, що протидіє насильству та булінгу;

сприяння працевлаштуванню випускників, розвиток зв'язків та співпраці з ними, у т.ч. з іноземними випускниками;

формування автономності та відповідальності науково-педагогічних працівників і співробітників Кафедри з метою самостійного й відповідального виконання завдань;

модернізація навчально-лабораторного обладнання, оснащення приміщень, аудиторій, лабораторій Кафедри сучасними технічними засобами навчання, комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням як за рахунок спонсорів, так і за клопотанням Кафедри до адміністрації Університету;

інші завдання, передбачені чинним законодавством та нормативними документами Університету.

2.5.2. Науково-інноваційна діяльність:

забезпечення підготовки науково-педагогічних працівників кафедри та видання наукових публікацій у фахових журналах та журналах, що індексуються в наукометричних базах Scopus і WoS;

планування, організація та здійснення наукової, науково-технічної діяльності за держбюджетною тематикою, заявками юридичних або фізичних осіб та рахунок грантового фінансування;

планування та організація наукової роботи працівників Кафедри у межах робочого часу;

впровадження результатів наукових досліджень в освітній процес;

формування кадрового наукового потенціалу вищої кваліфікації, здатного забезпечити розробку та впровадження інновацій;

підвищення дослідницької компетентності здобувачів вищої освіти;

доведення результатів наукової та науково-технічної діяльності до стану інноваційного продукту з його подальшою комерціалізацією і впровадженням;

здобуття нових наукових знань та їх спрямування на створення й впровадження новітніх конкурентоспроможних технологій, видів техніки, матеріалів для забезпечення інноваційного розвитку суспільства, підготовки компетентних фахівців відповідно до вимог галузевого ринку праці;

забезпечення динамічного кар'єрного та професійного розвитку молодих співробітників, своєчасної ротації кадрів;

захист прав інтелектуальної власності;

планування, організація підготовки та видання публікацій, в тому числі електронних;

організація заходів для забезпечення високих наукометричних показників наукових публікацій працівників Кафедри;

експертиза та рецензування науково-дослідних робіт, авторефератів, дисертацій, навчально-методичних матеріалів, монографій, підручників, навчальних посібників, словників, довідників, наукових статей звітів тощо;

організація проведення наукових та методичних семінарів на базі Кафедри;

організація та участь у міжнародних, всеукраїнських науково-практичних та науково-методичних семінарах, олімпіадах, виставках, круглих столах, конкурсах, у т.ч. з проблем вищої освіти;

забезпечення умов для впровадження та дотримання принципів академічної доброчесності всіма учасниками науково-інноваційної діяльності Кафедри;

запровадження відповідних новітніх технологій щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових роботах співробітників, а також в роботах здобувачів вищої освіти;

робота з обдарованою молоддю, залучення, організація та керівництво науково-дослідною роботою здобувачів вищої освіти;

внесення пропозицій директору Інституту щодо кандидатів для вступу до аспірантури та докторантури, контроль термінів захисту дисертаційних робіт;

наукове супроводження діяльності наукових товариств здобувачів вищої освіти.

2.5.3. Міжнародна діяльність:

моніторинг міжнародного ринку науково-дослідних і освітніх послуг;

вивчення міжнародного досвіду підготовки фахівців за спеціальністю Кафедри та використання його в освітньому процесі;

розробка та реалізація комплексу заходів інтеграції в міжнародний освітньо-науковий простір;

розвиток різних форм співпраці з іноземними закладами вищої освіти, підприємствами, установами, організаціями тощо;

участь здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників у програмах академічної мобільності з закладами вищої освіти України та за кордоном;

системна робота на міжнародному ринку освітніх послуг, пошук міжнародних партнерів для набору на навчання іноземних громадян, виконання досліджень, грантових програм, розробки наукових проектів і технологій;

стимулювання використання іноземної мови під час проведення навчальних занять, у наукових публікаціях, презентаціях на міжнародних конференціях.

3. СКЛАД ТА СТРУКТУРА КАФЕДРИ

3.1. Кафедра створюється та ліквідується за рішенням Вченої ради Університету, яке вводиться в дію наказом ректора Університету.

Кафедра може бути створена, якщо до її складу входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких Кафедра є основним місцем роботи, і не менше трьох із яких мають науковий ступінь або вчене звання.

3.2. У разі виробничої необхідності або інших обставин (невідповідність провадження освітньої діяльності ліцензійним умовам, невиконання вимог стандартів вищої освіти тощо) за рішенням Вченої ради Університету може здійснюватися реорганізація у формі злиття кафедр, поділу Кафедри чи виокремлення з її складу нової кафедри.

Під час реорганізації документація Кафедри передається на зберігання правонаступнику, при ліквідації – до архівного підрозділу Університету.

3.3. Офіційна назва Кафедри встановлюється під час її створення та може бути змінена Вченою радою Університету внаслідок реорганізації Кафедри або у разі зміни внутрішньої організаційної структури Кафедри. Назва має бути адекватною назвам спеціальності, освітніх програм, виду діяльності, професії за спеціальністю або професійними назвами, освітніх компонент.

3.4. Діяльність Кафедри контролюється директором Інституту та координується директорами тих інститутів, з якими Кафедра співпрацює у навчальному процесі.

3.5. До складу Кафедри входять: завідувач Кафедри, педагогічні, науково-педагогічні працівники (професори, доценти, старші викладачі, викладачі, асистенти), аспіранти, докторанти, наукові співробітники, навчально-допоміжний персонал.

3.6. Посади науково-педагогічних працівників можуть обіймати особи, які мають науковий ступінь або вчене звання, а також особи, які мають ступінь магістра (спеціаліста).

3.7. Проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад педагогічних, науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) визначається відповідним положенням Університету

3.8. Штатна чисельність педагогічних, науково-педагогічних працівників Кафедри на кожний навчальний рік визначається відповідно до реального контингенту здобувачів вищої освіти з урахуванням зарахованих на перший курс відповідного рівня вищої освіти, змісту освітніх компонент, що викладаються, іншими чинниками.

Протягом навчального року можливе внесення змін щодо чисельності науково-педагогічних працівників Кафедри відповідно до зміни контингенту здобувачів вищої освіти.

3.9. Якісний склад науково-педагогічних працівників Кафедри, задіяних в реалізації освітнього процесу, формується відповідно до ліцензійних вимог у сфері вищої освіти.

3.10. Штатна чисельність навчально-допоміжного персоналу Кафедри визначається штатним розписом Університету

3.11. Права та обов'язки працівників Кафедри визначаються Статутом Університету, Колективним договором Університету, трудовим договором або контрактом та відповідними посадовими інструкціями.

Посадові інструкції розробляються окремо для кожної з існуючих на Кафедрі категорій посад працівників. Кожен працівник Кафедри має бути підпис ознайомлений зі своєю посадовою інструкцією, що відповідає конкретній посаді, яку він займає на Кафедрі. Посадові інструкції містять вичерпний перелік обов'язків, прав і відповідальність працівника з урахуванням певної посади та визначають наявність у працівника певних компетентностей, необхідних для виконання завдань відповідно до посади, а також особливості організації праці та управління.

3.12. До роботи на Кафедрі можуть залучатися науково-педагогічні працівники, висококваліфіковані спеціалісти за сумісництвом або з погодинною формою оплати.

3.13. Прийняття на посади і звільнення з посад працівників Кафедри здійснюється відповідно до чинного законодавства.

3.14. До складу Кафедри мають входити навчально-наукові та/або наукові, навчальні лабораторії, навчальні бази та інші об'єкти, необхідні для виконання покладених завдань.

3.15. Кафедра може здійснювати підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою навчання, організація якої відбувається згідно з чинним законодавством України, Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти в Університеті, освітньою програмою.

4. УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КАФЕДРИ

4.1. Керівництво Кафедрою здійснює завідувач Кафедри, який повинен мати науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до спеціальності Кафедри, і стаж науково-педагогічної роботи не менше п'яти років.

4.2. Завідувач Кафедри обирається за конкурсом таємним голосуванням Вченою радою Університету строком на п'ять років з урахуванням пропозицій трудового колективу Інституту та Кафедри.

4.3. Ректор Університету укладає із завідувачем Кафедри контракт.

Завідувач Кафедри не може перебувати на посаді більш як два строки (підряд).

4.4. Завідувач Кафедри відповідає за результати діяльності Кафедри та підпорядкований безпосередньо директору Інституту.

4.5. За рішенням працівників Кафедри в підрозділі можуть бути передбачені посади заступників завідувача Кафедри з окремих видів діяльності на громадських засадах.

Кандидатури заступників призначаються рішенням завідувача Кафедри та погоджуються на засіданні Кафедри.

4.6. Завідувач Кафедри, здійснюючи управління Кафедрою:

розробляє стратегію розвитку діяльності Кафедри;

проводить роботу щодо дотримання вимог Антикорупційної програми Університету, роз'яснює необхідність її дотримання підлеглим працівникам і здобувачам вищої освіти;

організовує та здійснює керівництво освітньою діяльністю на Кафедрі;

забезпечує та несе відповідальність за виконання стандарту вищої освіти спеціальності Кафедри за певним рівнем вищої освіти та освітніми програмами;

створює умови для формування у здобувачів вищої освіти професійних складових компетентностей;

формує пропозиції щодо поліпшення освітнього процесу за спеціальністю Кафедри;

розробляє систему якості підготовки фахівців;

організовує проведення і контролює виконання всіх видів навчальних занять за всіма формами навчання;

здійснює аналіз ринку освітніх послуг і ринку праці за спеціальністю Кафедри;

налагоджує і розвиває зв'язки зі стейкхолдерами і органами управління освітою;

затверджує плани роботи Кафедри та індивідуальні плани роботи педагогічних, науково-педагогічних працівників, здійснює розподіл навчального навантаження та визначає функціональні обов'язки між працівниками Кафедри, контролює своєчасність та якість їх виконання;

забезпечує впровадження інноваційних технологій в освітній процес, проведення поточного та підсумкового контролю, організовує їх аналіз на засіданнях Кафедри;

організовує вивчення та впровадження кращого досвіду роботи науково-педагогічних працівників Кафедри, забезпечує навчальну та методичну допомогу науково-педагогічним працівникам Кафедри;

планує підготовку та підвищення кваліфікації працівників Кафедри;

контролює виконання здобувачами вищої освіти та працівниками Кафедри правил з охорони праці та протипожежної безпеки, Правил внутрішнього трудового розпорядку;

гарантує дотримання норм академічної доброчесності, педагогічної етики та суспільної моралі;

забезпечує необхідний для займання посади рівень професійної активності та результативності працівників відповідно до контрактів;

виховує у здобувачів вищої освіти почуття патріотизму, повагу до Конституції та законів України;

здійснює керівництво господарськими та іншими видами діяльності, що належать до його компетенції.

4.7. Завідувач Кафедри повинен:

вільно володіти державною мовою (засвідчується документом про повну загальну середню освіту за умови, що такий документ підтверджує вивчення особою української мови як навчального предмета (дисципліни), або державним сертифікатом про рівень володіння державною мовою, що видається Національною комісією зі стандартів державної мови відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»);

дотримуватися законодавства України, Статуту Університету, вимог міжнародного стандарту щодо критеріїв системи менеджменту якості ISO 9001, нормативних документів Університету;

нести відповідальність за діяльність Кафедри за всіма напрямками;

розробляти планові та керівні матеріали, створювати можливості для вдосконалення діяльності, формування інноваційної моделі розвитку Кафедри;

сприяти встановленню ефективних службових взаємовідносин і зв'язків між працівниками кафедри;

забезпечувати додержання працівниками Кафедри трудової дисципліни та вимог посадових інструкцій;

аналізувати стан виконання індивідуальних планів науково-педагогічних працівників, організації робіт, дотримання дисципліни працівників, досягнення чи прорахунки в роботі Кафедри;

упроваджувати заходи щодо професійного розвитку науково-педагогічних працівників та іншого персоналу з метою досягнення високих результатів;

застосовувати світовий досвід і передову вітчизняну практику організації роботи Кафедри;

відповідати за створення безпечних умов ведення освітнього процесу на Кафедрі згідно з Переліком інструкцій, прийнятих Університетом, надавати пропозиції для розробки, періодичний перегляд та подання на затвердження ректору інструкцій з охорони праці для працівників Кафедри та інструкцій з охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів вищої освіти;

проводити для кожного працівника Кафедри інструктаж з охорони праці на робочому місці та організовувати проведення інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів;

відповідно до інструкцій директора Інституту повідомляти ректора та службу охорони праці про нещасні випадки з працівниками або здобувачами під час освітнього процесу;

формувати штатний розпис Кафедри з урахуванням штатних одиниць, за якими зберігається місце роботи (посада) відповідно до чинного законодавства України. Штатний розпис Кафедри погоджується з директором Інституту, керівниками навчально-методичного та планово-фінансового відділів Університету. Рішення щодо введення штатних одиниць приймає ректор Університету. Штатні одиниці Кафедри щорічно переглядаються та затверджуються в установленому порядку;

відповідати за наявність та зміст посадових (робочих) інструкцій працівників Кафедри.

4.8. На період відсутності завідувача Кафедри (відпустка, відрядження, хвороба тощо) його функції виконує, призначений наказом ректора, т.в.о. завідувача Кафедри за поданням директора Інституту.

4.9. Завідувач Кафедри з метою формування кадрової політики:

проводить моніторинг якості викладання навчальних дисциплін і виконання наукових досліджень науково-педагогічними працівниками (у тому числі спираючись на сучасні психологічні методи досліджень);

залучає до освітнього процесу провідних вчених і педагогів вищої школи, фахівців бізнесу, професіоналів-практиків, експертів галузі;

забезпечує підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників;

удосконалює системи формування педагогічної компетентності молодих науково-педагогічних працівників і науковців;

формує сучасний науковий кадровий потенціал, здатний забезпечити розробку та впровадження інноваційних наукових розробок.

4.10. Реалізація кадрової політики Кафедри здійснюється за такими критеріями професійного розвитку персоналу:

компетентність у дорученій сфері освітньої діяльності;

сучасна світоглядна й гуманітарна (культурна та етико-моральна) компетентність науково-педагогічних працівників;

участь у наукових дослідженнях фундаментальної та прикладної тематик;

здатність до універсального, творчого, соціально-відповідального

мислення та загальносистемного визначення результатів наукового дослідження в контексті світових соціокультурних процесів;

результативність щодо створення зрозумілої для здобувачів вищої освіти навчальної літератури;

використання новітніх навчально-інформаційних технологій;

знання державної мови та іноземних мов, рівень володіння якими може бути підтверджено відповідними сертифікатами (за наявності);

здатність до комунікації, автономії та відповідальності;

спроможність до роботи в умовах інституціональної відкритості;

реалізація академічної мобільності (міжнародної та внутрішньої);

поведінка, базована на науковому світогляді, критичному та незалежному мисленні, культурній відкритості й толерантності, розвиненому почутті власної гідності;

активний спротив корупційним проявам і плагіату;

спроможність створювати високий рівень психологічної комфортності та успішності науково-педагогічної діяльності;

задоволеність здобувачів вищої освіти якістю викладання.

4.11. Діяльність Кафедри здійснюється на підставі плану роботи Кафедри на поточний навчальний рік (Додаток 2) та перспективної програми її розвитку, що відповідає спеціальності Кафедри та охоплює напрями й завдання, зазначені в розділі 2 цього Положення.

Завдання Кафедри можуть змінюватися відповідно до вимог часу.

План роботи приймається на засіданні Кафедри, підписується завідувачем і затверджується директором Інституту.

Зміни та доповнення до плану роботи Кафедри вносяться після їх затвердження на засіданні Кафедри.

4.12. Колегіальним органом управління Кафедрою є засідання Кафедри, де обговорюються основні питання діяльності Кафедри.

Рішення засідання Кафедри обов'язкове для виконання всіма її працівниками.

У засіданні Кафедри беруть участь педагогічні, науково-педагогічні працівники, аспіранти, докторанти, наукові працівники Кафедри. Присутність на засіданні Кафедри є обов'язковою, за винятком відсутності з поважних причин (відпустка, хвороба, відрядження тощо).

Засідання Кафедри вважається правочинним, якщо на ньому присутні не менше двох третин її працівників.

Засідання Кафедри проводяться згідно з планом роботи Кафедри, однак не менше одного разу на місяць під головуванням завідувача або особи, яка призначена т.в.о. завідувача Кафедри.

Позачергове засідання Кафедри може бути скликане за ініціативою не менше третини постійного складу Кафедри або за рішенням її завідувача.

4.13. Рішення Кафедри приймаються, як правило, відкритим голосуванням простою більшістю голосів. У разі однакової кількості голосів голос завідувача Кафедри є вирішальним. Працівники Кафедри, які працюють за сумісництвом і на умовах погодинної оплати праці, мають право дорадчого голосу.

4.14. За результатами розгляду питань порядку денного засідання Кафедри оформлюється протокол. Протокол підписує завідувач Кафедри або особа, яка призначена т.в.о. завідувача, та секретарем Кафедри.

4.15. На засідання можуть бути запрошені представники адміністрації Університету, Інституту, співробітники структурних підрозділів і представники інших закладів вищої освіти, установ і підприємств, а також здобувачі освіти.

4.16. Основні питання, що підлягають розгляду на засіданні Кафедри: розгляд планів роботи Кафедри та подання їх на затвердження завідувачу Кафедри;

затвердження звіту Кафедри з освітньої, наукової діяльності та міжнародної академічної співпраці;

розгляд і затвердження проєктів освітніх, освітньо-професійних, освітньо-наукових програм, навчальних планів і методичних матеріалів за освітніми компонентами кафедри;

розгляд якості освітніх послуг (змісту освіти, технологій навчання, результатів підготовки здобувачів вищої освіти, контрольних заходів, атестації випускників тощо);

реалізація політики Університету щодо забезпечення академічної доброчесності, запобіганню плагіату та корупції, недопущення булінгу серед учасників освітнього процесу, забезпечення використання державної мови в освітньому процесі;

затвердження розподілу навчальної, методичної, наукової та інших видів робіт між педагогічними та науково-педагогічними працівниками Кафедри;

затвердження індивідуальних планів науково-педагогічних працівників та розгляд звітів науково-педагогічних працівників про їх виконання;

надання рекомендацій щодо видання навчально-методичної літератури та публікацій наукових праць;

розгляд і подання до Спеціалізованої вченої ради висновків щодо наукових праць на здобуття наукових ступенів;

рекомендації щодо присвоєння вчених звань;

висунення кандидатур на посади науково-педагогічних працівників Кафедри;

підготовка кадрів вищої кваліфікації;

розгляд планів та звітів про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;

розгляд питань наукової та науково-технічної діяльності Кафедри;

заслуховування звітів аспірантів, докторантів тощо.

4.17. Заохочення працівників Кафедри здійснюється у таких формах:

подяка завідувача, що заноситься до протоколу засідання Кафедри;

подяка, оголошена розпорядженням директора Інституту, наказом ректора Університету відповідно до Положення про порядок заохочення осіб, які працюють, навчаються в Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій;

представлення до отримання премій та винагород;

представлення до отримання відомчих і державних нагород.

4.18. За невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків, за порушення трудової дисципліни, Правил внутрішнього трудового розпорядку Університету за поданням завідувача Кафедри до співробітника Кафедри може бути застосовано один із таких заходів дисциплінарного стягнення:

догана;

звільнення.

Дисциплінарне стягнення накладається згідно з наказом ректора Університету, з яким працівник ознайомлюється під підпис.

5. ПРАВА ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

5.1. Відповідальність завідувача Кафедри, педагогічних, науково-педагогічних працівників, навчально-допоміжного персоналу визначається чинним законодавством, Правилами внутрішнього трудового розпорядку Університету та посадовими інструкціями працівників.

5.2. Учасники освітнього процесу на рівні Кафедри несуть відповідальність за порушення академічної доброчесності та можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

Види академічної відповідальності учасників освітнього процесу за порушення академічної доброчесності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) визначаються спеціальними законами та/або Кодексом академічної доброчесності Університету.

5.3. Кожний працівник Кафедри несе персональну відповідальність за якісне виконання покладених на нього обов'язків для виконання завдань і функцій Кафедри в системі менеджменту якості та системи забезпечення якості вищої освіти.

5.4. Завідувач Кафедри несе особисту відповідальність за діяльність Кафедри загалом, забезпечення організації освітнього процесу, виконання навчальних планів і силабусів освітніх компонент, здійснення контролю за якістю їх викладання, навчально-методичною та науковою діяльністю науково-педагогічних працівників, підвищення кваліфікації співробітників Кафедри, дотримання штатної та фінансової дисципліни, Правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці, протипожежної безпеки, ефективного та раціонального використання обладнання, майна і приміщень Кафедри та їхнє збереження.

5.5. Педагогічні та науково-педагогічні працівники Кафедри несуть відповідальність за дотримання умов контракту, своєї посадової інструкції, Правил внутрішнього трудового розпорядку, якості викладання освітніх компонент, виконання індивідуального плану науково-педагогічного співробітника, розпоряджень завідувача Кафедри, директора Інституту, рішень Вченої ради Інституту, рішень Вченої ради Університету, ректорату, наказів і розпоряджень ректора, інших нормативних документів Університету.

5.6. Кафедра в межах її майнового комплексу відповідає за належний стан аудиторного та лабораторного фонду, а також за цільове використання приміщень.

5.7. Кафедра та її співробітники мають право ініціювати перед керівництвом Інституту заходи щодо покращення рівня надання освітніх послуг.

5.8. Працівники Кафедри мають право вимагати від адміністрації Університету забезпечення необхідних умов для здійснення освітнього процесу та наукової діяльності.

5.9. Науково-педагогічні працівники Кафедри в межах своїх повноважень можуть представляти Університет в державних органах, наукових та освітніх установах, інших організаціях, а також на науково-практичних конференціях, симпозіумах тощо.

6. КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ КАФЕДРИ

6.1. Контроль за діяльністю Кафедри здійснює директор Інституту та його заступник.

6.2. Перевірка певних видів роботи Кафедри та контроль за окремими видами її діяльності може здійснюватися навчально-методичним відділом та іншими посадовими особами та структурними підрозділами Університету за рішенням ректора або проректорів за напрямками діяльності.

6.3. Завідувач Кафедри здійснює систематичну перевірку виконання планів роботи Кафедри та науково-педагогічних працівників, наказів та розпоряджень ректора, рішень Вченої ради Університету тощо, інформує на засіданні Кафедри про виконання прийнятих рішень.

7. ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ

7.1. Кафедра зобов'язана розробляти та зберігати у своїх робочих приміщеннях документацію, яка відображає зміст і засади організації освітнього процесу, стан науково-методичної, науково-дослідної, виховної, організаційної та іншої діяльності науково-педагогічних працівників.

7.2. Кафедра гарантує дотримання принципів заощадливого витрачання матеріальних ресурсів Університету, сприяння розвитку електронних засобів комунікації, накопичення і збереження інформації у процесі організації документального забезпечення своєї діяльності.

7.3. Перелік документів, які є обов'язковими для ведення на Кафедрі, їх терміни зберігання визначаються номенклатурою справ Університету.

7.4. Уся вихідна документація Кафедри підписується завідувачем Кафедри.

8. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

8.1. Для реалізації своїх функцій і завдань Кафедра в установленому порядку та в межах своєї компетенції може отримувати або надавати інформацію, брати участь в ініціюванні та реалізації спільних, наукових, науково-практичних та інших заходів, взаємодіяти з іншими структурними підрозділами Університету.

8.2. Виконуючи свої функції, Кафедра взаємодіє з:
іншими кафедрами – з метою виявлення і реалізації міждисциплінарних зв'язків, обміну досвідом організації освітнього процесу використання

навчально-матеріальної бази, проведення комплексних наукових досліджень;
навчально-методичним відділом – з питань організації освітнього процесу за освітніми програмами зі спеціальності Кафедри;

відділом управління освітньою та науково-технічною діяльністю – з питань відкриття держбюджетної та договірної тематики, організації та підсумків наукових досліджень та їх впровадження;

відділом аспірантури та докторантури – з питань організації освітнього процесу аспірантів та докторантів, закріплення наукових керівників, атестації аспірантів та докторантів;

бібліотекою – з питань забезпечення освітнього процесу необхідною навчальною та навчально-методичною літературою;

зі студентським самоврядуванням – з питань обміну інформацією щодо якості викладання дисциплін, контролю навчальної дисципліни здобувачів вищої освіти;

з іншими структурними підрозділами – з питань організації та належного забезпечення діяльності Кафедри.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Положення про Кафедру розглядається і затверджується Вченою радою Інституту.

9.2. Зміни та доповнення до Положення про Кафедру розглядаються за пропозиціями зацікавлених структурних підрозділів Університету на засіданні Вченої ради Інституту та вводяться в дію розпорядженням директора Інституту.

ТИПОВА НОМЕНКЛАТУРА СПРАВ КАФЕДРИ

Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій

№ з/п	Назва документу	Термін зберігання**	Примітка
1	Положення про кафедру	До заміни новим	Оригінал
2	План роботи кафедри (річний)	5 р. Ст. 555	Оригінал
3	Звіт про роботу кафедри	5 р. Ст. 558	Оригінал
4	Якісний кадровий склад кафедри (для ЄДЕБО)	До заміни новим	Оригінал
5	Протоколи засідань кафедри	5 р.	Оригінал
6	Перспективний план підвищення кваліфікації НПП на 5 років	5 р. Ст. 512	Оригінал
7	Освітні програми	5 р. - (постійно архів)	Копія (оригінал навчально-методичний відділ)
8	Навчальні плани	4 р. - (постійно архів) Ст. 552	На сайті (оригінал навчально-методичний відділ)
9	Робочі навчальні плани	Постійно Ст.552	Копія (оригінал навчально-методичний відділ)
10	Силабуси навчальних дисциплін	До заміни новими	Оригінал
11	Програми атестації (відповідно до затвердженого стандарту): - атестаційного іспиту (іспитів); - єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів) за спеціальністю (якщо це передбачено рішенням Кабінету Міністрів України)	До заміни новими	Оригінал
12	Тематика кваліфікаційних робіт (дипломних магістерських робіт (проектів), дипломних бакалаврських робіт (проектів))	Щорічне перезатвердження	Оригінал
13	Тематика курсових робіт (проектів)	Щорічне перезатвердження	Оригінал
14	Білету для проведення семестрового контролю (екзамен) з навчальної дисципліни	Щорічне перезатвердження	Оригінал
15	Плани видавничої діяльності кафедри	На календарний рік	Оригінал
16	Звіт про виконання плану видавничої діяльності кафедри	За календарний рік	Оригінал
17	Програма практики	До заміни новими	Оригінал
18	Звіти студентів про проходження практики	3 р. Ст. 596	Гугл клас
19	Щоденники практики	3 р.	Оригінал
20	Перелік баз практик (схвалених вченою інститутом)	До заміни новими Ст. 597	Оригінал

№ з/п	Назва документу	Термін зберігання**	Примітка
21	План виховної роботи кафедри (річний)	5 р. Ст. 555	Оригінал
22	Звіт про виховну роботу кафедри	1 р.	Оригінал
23	План роботи кураторів груп	1 р.	Оригінал
24	Звіти кураторів груп	1 р.	Оригінал
25	Графік відпусток НПП	1 р.	Оригінал
26	Розподіл навчального навантаження кафедри між НПП кафедри	5 р. Ст. 630	Оригінал
27	Графік консультацій НПП	1 р. Ст. 586	Оригінал
28	Графіки взаємовідвідувань, відкритих занять НПП кафедри	1 р. Ст. 586	Оригінал
29	Програма проведення олімпіади	5 р. Ст. 588	Оригінал
30	Індивідуальні плани роботи НПП, у т.ч. НПП, які працюють за сумісництвом	3 р. Ст. 557	Заповнені від руки
31	Журнал обліку взаємовідвідувань занять	3 р. Ст. 123	Заповнений від руки
32	Інструкції з охорони праці для здобувачів вищої освіти та викладачів (керівників практики)	До заміни новою	Друкований документ
33	Журнал інструктажу з охорони праці та техніки безпеки здобувачів вищої освіти під час навчання та правил поведінки під час канікул	10 р. Ст. 482	Заповнений від руки
34	Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці та техніки безпеки НПП	10 р. Ст. 482	Заповнений від руки
35	Посадові інструкції працівників кафедри	5 р. Ст. 43	Копія
36	Штатний розпис кафедри	3 р. Ст. 37	Друкований документ (копія)
37	Копії документів про підвищення кваліфікації НПП та педагогічних працівників: - наказ/розпорядження про направлення на підвищення кваліфікації НПП, - індивідуальний план стажування/свідчення та копії інших документів про підвищення кваліфікації.	5 р. Ст. 512	Друковані копії
38	Звіти голів Екзаменаційних комісій, результати атестації здобувачів вищої освіти	Постійно Ст. 572	Копія (оригінал архів)
39	Методичні вказівки щодо виконання кваліфікаційних робіт (магістерської/бакалаврської роботи (проєкту))	До заміни новими	Друкований документ (1 екз)
40	Перелік закріплених освітніх компонент за кафедрою (наказ)	1 р.	Копія
41	Курсові роботи (проєкти) здобувачів вищої освіти	3 р. Ст. 566	Репозиторій
42	Матеріали акредитації освітніх програм (відомості про самооцінювання, програма візиту експертів та повідомлення про дату, час і місце проведення відкритої зустрічі, рішення Нац.агенства/ експертний висновок ГЕР/звіт експертної групи)	1 р.	Вебсайт кафедри на сайті Університету

№ з/п	Назва документу	Термін зберігання**	Примітка
43	Навчальне навантаження кафедри (доведене планове навчальне навантаження)	5 р. Ст. 630	Електронний документ (оригінал навчально-методичний відділ)
44	Освітні ресурси (навчально-методичний комплекс дисципліни):	До заміни новими	Електронний ресурс
44.1	Силабус, затверджений завідувачем кафедри	До заміни новими	Електронний документ
44.2	Конспект лекцій	До заміни новими	Електронний документ
44.3	Методичні вказівки до практичних /семінарських /лабораторних занять	До заміни новими	Друкований документ (1екз.)/ електронний документ
44.4	Методичні вказівки до виконання курсових робіт (проектів)	До заміни новими	Друкований документ (1екз.)/ електронний документ
44.5	Методичні вказівки до самостійної роботи студентів	До заміни новими	Друкований документ (1екз.)/ електронний документ
44.6	Засоби діагностики: комплекти контрольних питань (тестових завдань) для поточного/ модульного та підсумкового контролів	До заміни новими	Електронний документ
44.7	Рекомендована література	До заміни новими	Електронний документ
45	Звіт з науково-дослідної роботи кафедри	5 р.	Оригінал
46	Рейтинг НПП за підсумками звітного навчального року	5 р.	Оригінал
47	Документи (договори, угоди, плани, звіти, довідки та ін.) про співробітництво з вітчизняними та міжнародними організаціями і спілками	Постійно Ст.906	Оригінал/копія
48	Документи (доповіді, довідки, огляди, розрахунки, висновки та ін.) про участь у вітчизняних та міжнародних програмах	Постійно Ст.906	Оригінал/копія

**Терміни зберігання документів подано відповідно до «Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів», затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2012 № 578/5.

Додаток 2 до Положення
(підпункт 4.11 пункт 4)

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри**

(назва кафедри)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«___» _____ 20__ року

ПЛАН РОБОТИ КАФЕДРИ

(назва кафедри)

на 20__/20__ навчальний рік

1. КОРОТКА ДОВІДКА ПРО КАФЕДРУ

1.1. Штат науково-педагогічного (педагогічного) персоналу кафедри на навчальний рік затверджено у кількості ____ ставок, із них:

Всього ставок	Розподіл за джерелами фінансування									
	загальний фонд					спеціальний фонд				
	Всього	у тому числі				Всього	у тому числі			
		Профе- сорів	доцентів	ст. викладачів	Викла- дачів		Профе- сорів	доцентів	ст. викладачів	Викла- дачів

1.2. Штат навчально-допоміжного персоналу затверджено у кількості ____ ставок

У момент складання плану роботи кафедри:

штат НДС і НДЛі ____ осіб;

докторантів ____ осіб;

очних аспірантів ____ осіб;

заочних аспірантів ____ осіб;

здобувачів ____ осіб;

Всього на кафедрі ____ осіб.

1.3. У розпорядженні кафедри, циклової комісії знаходяться приміщення загальною площею ____ кв. м., у тому числі:

начальник лабораторій ____ кімнат площею ____ кв. м.;

комп'ютерних класів ____ шт., площею ____ кв. м.,

з кількістю ____ комп'ютерів типу ____;

лабораторія НДС ____ кімнат площею ____ кв. м.;

навчальних полігонів ____ площею ____ кв. м.

Всього																			
Керівництво аспірантами, здобувачами та стажуванням викладачів																			
Керівництво, консультування, рецензування та проведення захисту кваліфікаційних проєктів (робіт)																			
Проведення державних екзаменів																			
Керівництво навчальною і виробничою практикою																			
Проведення семестрових екзаменів																			
Проведення заліку																			
Керівництво і приймання індивідуальних завдань:	курсівих робіт (проєктів)																		
	розрахункових, графічних та розрахунково-графічних робіт																		
	рефератів, аналітичних оглядів, перекладів																		
Перевірка контрольних (модульних) робіт, що виконуються під час самостійної роботи																			
Перевірка контрольних (модульних) робіт, що виконуються під час аудиторних занять																			
Проведення екзаменаційних консультацій																			
Проведення консультацій протягом семестру																			
Проведення індивідуальних занять																			
Проведення семінарських занять																			
Проведення лабораторних занять																			
Проведення практичних занять																			
Читання лекцій																			
Форма навчання		денна	вечірня	заочна (дистанційна)	екстернат	разом	денна	вечірня	заочна (дистанційна)	екстернат	разом	денна	вечірня	заочна (дистанційна)	екстернат	разом			
Семестр		I					II					Всього за рік							

[illegible]

[illegible]

[illegible]

4. НАУКОВІ СЕМІНАРИ

[illegible]

5. МЕТОДИЧНА РОБОТА

[illegible]

6. НАУКОВА РОБОТА

[illegible]

7. ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА

[illegible]

[illegible]

9. ЗМІНИ ДО ПЛАНУ

[illegible]

10. ЗАУВАЖЕННЯ ОСІБ, ЯКІ ПЕРЕВІРЯЮТЬ РОБОТУ КАФЕДРИ

[illegible]

11. ПІДСУМКИ ВИКОНАННЯ ПЛАНУ

Перший семестр

[illegible]

**Обговорено і ухвалено на засіданні кафедри
протокол № від «___» _____ 20___ року**

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Другий семестр

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Обговорено і ухвалено на засіданні кафедри
протокол № _____ від «_____» _____ 20_____ року

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Примітки:

1. Форму призначеного для планування основних видів роботи кафедри на черговий навчальний рік: навчальної, методичної, наукової, організаційної та інших видів робіт, засідань методичних і наукових семінарів. Розділ «Наукова робота» планується для кафедр і повинен узгоджуватися з етапами програми виконання завдання. План складається під керівництвом завідувача кафедри, розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.

- 2. Формат бланка А4 (210 x 297 мм.) Брошура 16 сторінок**

